

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Primae Lineae Doctrinae De Protestatione Cambiali

Hufeland, Gottlieb

Jenae, 1799

VD18 12256064

Sectio V. Solennia externa s. requisita instrumenti protestationis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-8845

SECTIO V.

Solennia externa s. requisita instrumenti
protestationis.

§. 44.

1) *Requisita generalia.*

Ut instrumentum protestationis perfectum haberi possit, necesse est, primo quoad formam requisitis instrumenti publici munitum sit, secundo omnia ista contineat, quae ex eodem probari debent. E priori determinatione veritas et fides instrumenti, e posteriori ejusdem vis probandi nascitur, *)

§. 45.

Instrumentum publicum est, quod a persona publica conficitur. Personae publicae sine dubio sunt homines in officio publico constituti, sive sint magistratus sive non. **) Maxime vero circa hoc notandum est, neminem personam publicam haberi posse, nisi intra limites officii sui agat; ultra eosdem enim et potestas et auctoritas cessat publica. Habes ergo hic non nisi iudices et notarios, ad quos respicere possis.

§. 46.

*) cf. HELLFELD jurispr. forensis §. 1158 sqq. Disquiritur hic de natura hujus instrumenti generali. Si in legibus provincialibus s. exoticis specialia quaedam praescribuntur, applicandae sunt leges loci, in quo negotium, i. e. protestatio, conficitur. FRANCK, inst. j. camb. maniff. tit. 3. §. 7. PÜTTMANN §. 112. ibique citati. Plura jura circa formam protestationis valde discrepantia allegavit SIEGEL *Einleit. ins WR. Th. II, c. 4. §. 16.* in *ejusd. corp. j. camb. P. II. pag. 419.*

**) cf. *meine Institutionen des gesammten posit. Rechts* §. 258. 259.

§. 46.

2) *Requisita specialia.*

a) *protestationis notarialis.*

Et quidem de notariis extra dubium positum est, ab iisdem confici posse protestationum instrumenta. Sunt enim officiales publici, ea potestate, ut de omnibus, quae in sensus eorum cadunt, testimonium validum praestent, muniti *). In hoc autem protestationis instrumento nihil, nisi quod audiunt vel vident, consignandum habent. Nec opus est, ut notarii ad protestationes cambiales conficiendos speciali muniti sint permissione, quanquam etiam hoc desiderent quaedam jura particularia **).

§. 47.

Disquiritur autem porro, quaenam ad protestationis instrumentum notariale necessaria sint habenda? Equidem nullus ambigo, secundum jus commune, id est hoc loco praesertim secundum leges imperii ***), eadem omnia requirenda esse ad protestationem notarialem, quae in genere ad quodlibet instrumentum a notario confectum; quibus igitur hic nullo modo immorandum esse censeo.

Du-

*) PUFENDORF *obl. jur. univ. T. II. obl. 180.* CRAMER *weizlar. Nebenst. Tb. 99. S. 100.*

**) e. g. *Ordinatio camb. elector. Palatina art. 21.* — in SIEGELII *corp. j. camb. P. I. pag. 396.* cf. etiam *Io. Ad. BECK vom Wechselr. Kap. 4. §. 38.*

***) *Notariatsordn. v. 1512 etc. cf. BECK vom Wechselr. Kap. 4. §. 42.*, ubi late et ample omnia instrumenti requisita exposita invenies,

F

§. 48.

Dubitatum est, num duo testes ad protestationem cambialem notarialem necessarii habendi sunt? Negant plurimi, legibus et consuetudinibus particularibus innixi, quae saepenumero solum notarium absque ullis testibus vel etiam eundem uno saltem teste ipsi associato, ad protestationem cambialem legitimam sufficere perhibent *); quorum valori equidem nihil detraham, quamdiu de juribus istis particularibus solummodo sermo instituitur, cum omnia, quae circa formam instrumenti occurrunt, ex legibus loci, ubi confectum est, dijudicanda esse inter omnes fere convenit **). Talia vero jura particularia quando probare nequis, non video, quomodo praescriptam in legibus imperii praesentiam testium in ullo instrumento notariali ex juris communis praeceptis exulare posse

*) Habes harum et aliarum legum, quae e. g. duos notarios vel duos testes absque notario etc. postulant, exempla, omnia tamen exotica, in SIEGELIANO corpore P. I. pag. 550. 455. 555. et alibi. In casu deficientis notarii jura anglica permittunt, ut protestationis instrumentum a quodam, qui bona immobilia in loco confectionis possideat, in praesentia duorum testium habilium conficiatur, BLACKSTONE'S commentaries on the Laws of England, Book II, chap. 30, ed. II. (Lond. 1791.) T II. pag. 469. Notarium absque testibus sufficere statuit *allg. preuss. Landr.* P. II. §. 1056. Memorabilis lex *Francofurti ad Mönum* occurrit, ubi quidem certi Notarii ad negotia cambialia *jurejurando obstricti* (*Wechselnotarien*) constituti sunt, ad quorum protestationes non adhibentur testes; notarius vero quisque *non cambialis* ad protestationem conficiendam testes adsciscere tenetur. *Frankfurt. W. O.* §. 2. et 17. — in UHL. cont. I. pag. 74. et 78. SPAN *Frankfurt. Wechselrecht.* §. 71. pag. 60. RICCI *exercitatt. camb.* Ex. 10. Sect. 5. §. 2. et 39.

**) SEGER. *diss. de vi legum in territorio alieno.* (Lipf. 1777.) pag. 6. sqq. GLÜCK *Erläut. der Pand. Th. I. S.* 277. HOMMEL, *rhapl. quaest. obs.* 409. PÜTTMANN *WR.* §. 112.

posse credas. Suffragantur etiam huic meae sententiae plures jurisconsulti. *)

§. 49.

Praesentiam protestantis necessariam esse non duco **), cum notarius aperte ex ejus mandato agat.

§. 50.

Si vero specialia ad protestationem cambialem notarialem requirenda indagare velis, ista in contentis necessariis quaeras necesse est. Nempe eandem omnia continere oportet, ad quorum probationem ista indigere possis; nimirum cambii exemplum accurate descriptum cum omnibus eidem inscriptis indossamentis, ut tum de instrumenti cambialis identitate, tum quae ejus tempore protestationis fuerit conditio, liquide constet; porro omnem protestationis causam, originem et circumstantias, id est, requisitionem protestantis, nomen ejus, contra quem protestandum est, quaestionem ad hunc circa factum ab eodem perpetrandum directam, responsum ejusdem plenam junctis rationibus, siquidem tales attulerit, omnia haec addita temporis et loci mentione; quibus omnibus denique protestatio requirentis de conservando suo circa sortem, usuras et impensas jure jungenda est ***).

F 2

§. 51.

*) PÜTTMANN, l. c. *Car. Gotel. KNORRE in rechtl. Abhandl. und Gutachten* Abb. II. §. 1. not. 1. pag. 29. Favent huic sententiae etiam plures leges exoticae; e. g. *Middelburg, statut. de anno 1736, art. 5.* — in UHL. cont. III. pag. 101.

**) uti PÜTTMANN, §. 111.

***) cf. e. g. de protestationis requisitis *Allg. preuss. LR. P. II.* §. 1039. sqq., BECK, l. c., et alios.

§. 51.

Confectioni plurium de eadem protestatione instrumentorum s. potius plurium exemplorum ejusdem instrumenti nihil omnino obstat. *).

§. 52.

Protestationis instrumentum absque protocollo praemisso confectum ex rationibus generalibus non quidem invalidum puto; maximam tamen utilitatem sine dubio praestat anterior protocolli confectio, cum amisso forsan ipso instrumento aliud vel etiam plura e protocollo restaurari possint. Prudentiae igitur maxime consentanea mihi videtur necessitas istius protocolli legalis, pluribus constitutionibus particularibus iussa **).

§. 53.

b). *Protestationis judicialis.*

Vix adhuc monendum est, posse deficiente notario de protestatione cambiali adiri iudicium atque eandem ad acta registratura, s. uti dicunt protocollo, consignari indeque exemplum describi ***); quanquam etiam istud a quibusdam negatum sit. Attamen nulla certe ratio sufficiens allegari potest, cur judicialis auctoritas notariali minor sit aestimanda? — Cum vero a personis judicialibus

*) cf. *Augsburg, Wechselordn.* v. 1778. cap. 5. §. 1. in UHL. cont. IV. pag. 90.

***) *Augsburg, W. O. I. c.*

***) HEINECC. elem. j. camb. cap. 4. §. 36. et ZIPFEL. ibid. cit. L'ESTOCQ I. c. cap. 4. §. 36. RICCIUS I. c. §. 34. PÜTTMANN §. 112.

bus conficiuntur protestationis instrumenta, omnia hic ex juris communis tenore requiruntur, quae ad quodlibet aliud protocollum, e. g. ut ab actuario ad acta jurato conficiatur *) etc.

§. 54.

Mallet quidem pro mea parte ad protestationem in quibusdam casibus instituendam solam iudicii auctoritatem sufficientem habere; in iis scilicet; ubi non de re in sensu cadente (§. 46.), sed de re ageretur, circa quam soli iudici magistratui in eandem inquirenti, s. ex actis coram se gestis rem jam exploratam habenti, satis constare potest, e. g. debitorem cambii proprii s. trassatum in loco, qui significatus est, non reperiri, eundem mortuum esse, s. etiam bonis excidisse etc. **); id quod iudici modo legali, notario vero non nisi ex rumore s. fama publica, quae quidem maxime sublestae fidei est, notum esse potest.

F 5

S E C -

*) Actuarios iudiciorum in istis locis, ubi desint notarii, speciatim ad protestum conficiendum habiles declarat Ord. camb. PALATINA de an. 1726. art. 21. in corpore SIEGELIANO P. I. pag. 397. Praesertim in iis locis, ubi iudicia mercatorum sunt, horum actuariis protestationis conscriptio conceditur. MYSAEUS WR. §. 120. Solam confectionem iudicalem, notariis exclusis, admittit *Poln. Wechselverordn.* v. 1775. §. 2. n. 3. in UHL. cont. IV. pag. 4. Protestationes iudiciales firmas et iustas esse perhibet, sed actuarii praesentiam remittit *allg. preuss. LR.* P. II. §. 1035. 1036.

**) Habeo quodammodo suffragans jus borussicum (*allg. preuss. LR.* P. II. §. 1206.)

